

Bilaga till revisionsberättelse
2015-04-29**Redogörelse för granskning år 2014**Inledning

I revisorernas uppgifter ingår att bedöma om verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom direktionen är tillräcklig. Revisorerna granskar också, genom lekmanrevisionen, verksamheten i de av förbundet hel- och delägda bolagen.

Vidare ska revisorerna årligen avge en revisionsberättelse med ett uttalande om ansvarsfrihet för förbundsdirktionen och förtroendevalda tillstyrks eller inte. Syfte med den här redogörelsen är att den ska utgöra underlag till revisionsberättelsen och ge en bild av den revision som bedrivits under året.

Planering och urval av granskningsinsatser

Valet av granskningsinsatser grundar sig på en analys som utgår från en helhetssyn på förbundet, där risk och väsentlighet varit vägledande. Granskningen har inriktats mot det som benämns ”årlig granskning” av förbundsdirktionens ledning, styrning och kontroll. Vidare så har dirktionens uppsikt över bolagen (Länstrafiken och Norrtåg) samt förbundets årsredovisning granskats. Utöver dessa granskningsinsatser har lekmanrevision av de bolag som ägs av förbundet genomförts.

Genomförda revisionsinsatser:Årlig granskning av förbundsdirktionen

Utifrån genomförd granskning görs en sammantagen revisionell bedömning att förbundsdirktionen under år 2014 utövat styrning och kontroll över sitt uppdrag. Bedömningen baseras på att dirktionen i sammanträdesprotokoll kan verifiera detta.

Vi bedömer att förbundsdirktionens styrning och kontroll i vissa avseenden måste vidareutvecklas. Denna bedömning baseras på att dirktionen inte i tillräcklig grad följer kommunallag och förbundsordning gällande budgetdokumentets utformning. Vidare bedöms förbundsdirktionen i vissa avseenden vidtagit aktiva åtgärder med hänsyn till föregående års revision. Bedömningen baseras på att dirktionen åtgärdat flertalet brister i delårsrapporteringen. För framtiden lämnas följande rekommendationer:

- Utveckla förbundets budgetdokument. Bland annat bör dirktionen pröva om budgeten hädanefter ska antas på hösten. Dirktionen ges därmed möjligheten att inhämta mer information som kan ligga till grund för budgeten.
- Säkerställ att förbundets delårsrapport delges medlemskommunerna (krav enligt förbundsordning).

Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighet

Revisorerna

- Revidera trafikförsörjningsplanen så denna inkluderar färdtjänstverksamheten (se 2 kap 10 § Lag 2010:1065 om kollektivtrafik).

Granskning av direktionens uppsikt över bolagen (Länstrafiken och Norrtåg)

Utifrån genomförd granskning görs en sammantagen revisionell bedömning att uppsikten i vissa avseenden inte utövas på ett ändamålsenligt sätt. Vad gäller den interna kontrollen bedöms även den till vissa delar vara otillräcklig. Den sammantagna bedömningen baseras på bland annat följande:

- Bolagens styrdokument är i olika avseenden inte förenliga med de krav som ställs i kommunallagen när det gäller att överlämna vården av en kommunal angelägenhet till ett aktiebolag. Det råder oklarhet, hos Norrtåg liksom hos delägare och finansierare, om vilka styrdokument som faktiskt gäller för bolaget.
- Den finansiella återrapporteringen från bolagen sker i stort enligt direktiv. Däremot är återrapporteringen avseende verksamheten inte lika heltäckande.
- Förbundet kan i dokument till viss utsträckning styrka sin uppsikt över Länstrafiken, däremot finns det brister rörande insynen i och kontrollen av Norrtåg.

I syfte att utveckla verksamheten bör följande rekommendationer prioriteras:

- Förbundsdirektionen bör fortsätta arbetet med att anpassa styrdokument till gällande lagstiftning.
- Förbundsdirektionen bör, tillsammans med övriga delägare och finansierare i Norrtåg, säkerställa vilka styrdokument som gäller, att de är likalydande mellan länen och att de formellt görs gällande mot bolaget genom beslut på årsstämma.
- Säkerställa en enhetlig återrapportering och insyn i de båda bolagen

Redovisning

Förbundet är redovisningsskyldigt enligt lag om kommunal redovisning.

Redovisningsrevisionen har inriktats mot att bedöma om förbundet följer lag om kommunal redovisning och i övrigt uppfyller kraven på god redovisningssed.

Årsredovisning 2014

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar delvis överensstämmer med kraven i KRL.

Vi noterar att förbundets återrapportering av de hel- och delägda bolagens verksamhet och ekonomi i förvaltningsberättelsen är bristfällig. Uppgifter om Länstrafiken rapporteras till viss del, däremot så måste rapporteringen om framförallt Norrtågs verksamhet och måluppfyllelse förbättras.

Några mål för god ekonomisk hushållning har inte fastställts i budget vilket kommunallagen föreskriver. Förbundet har däremot genom trafikförsörjnings-programmet antagit fem funktionsmål som följs upp i förvaltningsberättelsen. Däremot saknas en sammantagen bedömning av måluppfyllelsen. En översiktlig granskning av nyckeltalen tyder dock på att förbundet har en bit kvar till måluppfyllelse.

Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighet

Revisorerna

För framtiden bör direktionen ta fram mål för sin verksamhet utifrån sitt uppdrag och förbundsordningen samt tillse att målen täcker in en större del än bara Länstrafikens verksamhetsområde. Formellt ska dessa mål, som ska inbegripa både det finansiella som det verksamhetsmässiga perspektivet, framgå av budgetdokumentet.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i stort uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och delvis är upprättad enligt god redovisningssed.

Till kommande år bör direktionen arbeta för att ytterligare anpassa årsredovisningen mot god redovisningssed och prioritera följande delar:

- Lämna information om kvalitet och måluppfyllelse för de ägda bolagen
- Redovisa hur utfallet förhåller sig till beslutad budget (driftsredovisning)
- Ta fram mål för god ekonomisk hushållning och i årsredovisning lämna en sammantagen bedömning huruvida utfall och ekonomi är förenliga med de beslutade målen

Granskning av förbundets bolag

Den kommunala revisionen omfattar också den verksamhet som bedrivs i andra juridiska personer. Landstingsfullmäktige har, ur gruppen av förbundets revisorer, utsett lekmannarevisor i de hel- och delägda bolagen.

Länstrafiken i Norrbotten AB

Årets granskning har inriktats på följande områden:

1. Hur bolaget – utifrån ägardirektiv och bolagsordning – fullgör sitt uppdrag att utveckla den regionala kollektivtrafiken
2. Arbetsmiljöarbete – uppföljande granskning

Granskningen visar bland annat följande:

1. Utveckling av den regionala kollektivtrafiken

- Bolagets mål och strategier saknar tydlig koppling till verksamhetsuppdraget från ägarna
- Bolaget genomför inte en systematisk uppföljning, mätning och utvärdering av sitt uppdrag från ägarna. Innehåll i bolagets tertialrapporter motsvarar inte fastställda ägardirektiv
- Bolaget gör ingen samlad värdering av måluppfyllelsen. Däremot visar granskningen att bolaget erhåller goda betyg i kollektivbarometern och förväntas göra ett positivt finansiellt resultat år 2014

Utifrån gjorda granskningsiakttagelser görs en sammantagen revisionell bedömning att bolagets arbete med att utveckla den regionala kollektivtrafiken inte i alla avseenden bedrivs på ett ändamålsenligt sätt eller med tillräcklig intern kontroll. Bolagets finansiella resultat bedöms motsvara ställda krav i ägardirektiv. För framtiden lämnas följande rekommendationer:

Kommunalförbundet Norrbottens Läns Kollektivtrafikmyndighet

Revisorerna

- Formulera strategier och mätbara mål för verksamheten utifrån de inriktningsmål som framgår av ägardirektiven
- Inkludera verksamhetsberättelser i tertiärrapporteringen som innehåller avstämning mot de direktiv som fastställts av ägarna
- Pröva om bolaget tre interna styrdokument hädanefter kan samordnas i *ett* samlat dokument

2. Arbetsmiljöarbete

Vid föregående års revision konstateras att arbetsmiljöarbetet var i behov av utveckling. Årets granskning visar att styrelsen har vidtagit åtgärder med anledning av detta, men vi föreslår att styrelsen arbetar vidare med de rekommendationer som revisionen framförde då.

Norrtåg AB

Årets granskning har utöver uppföljning av tidigare års granskningsiakttagelser inriktats på att besvara frågan om bolagets styrelse har hållit sig informerad om och vidtagit åtgärder i syfte att lösa identifierade problemområden.

Granskningen visar att styrelsen hållit sig informerad och vidtagit åtgärder i syfte att lösa identifierade problemområden. Fortfarande finns ett utvecklingsbehov vad gäller utvärdering av effekterna av styrelsens åtgärder. Granskningens inriktning, omfattning, underlag för gjorda bedömningar, viss kritik samt förslag till fortsatta utvecklingsområden återfinns i de bifogade granskningsredogörelserna.

Den sammanfattande bedömningen är att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

AB Transitio

Årets granskning har genomförts på en övergripande nivå. Granskning har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisions sed i kommunal verksamhet och revisionsreglementet samt utifrån bolagsordning och av årsstämman fastställt ägardirektiv.

Den sammanfattande bedömningen är att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer därtill att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.